

Nr 1 – Mai 2009

Mailadressen: Dalsgrenda_bu@monet.no

Dalsgrenda Nyheter

Av innholdet

- 17. maiprogram
- Barnehage på tur
- Teaterkveld
- Dalselvkorpset 10 år
- Bygdedag
- Dalsgrendværingene mimrer på nettet
- Reisebrev fra 1905
- Klassebilde
- Gamle avisutklipp
- Idrettslaget

~ 17 Mai Program 2009 ~

~ Dalsgrenda. ~

08.00 Flaggheising ved skolen

10.00 Kafeen åpner.
Det blir salg av lodd.

10.30 Film for barna

11.30 Toget med korpset
starter ved skolen. Vi går

den tradisjonelle ruten ned til

Krigsminnesmerket hvor vi legger ned krans.

Videre går toget opp til eldresenteret
og samme rute tilbake til skolen

13.00 Leket for barna utendørs

~Velkommen!~

Hilsen styret og komiteene i
Dalsgrenda Skoles foreldrelag.

SKI OG AKE DAG I DALSELV BARNEHAGE

Vi hadde ski - og ake dag på Rauvatnet torsdag den 16 april. Alle ungene var med.

Vi dro med buss fra barnehagen. Bussturen var veldig stas. Ungene satt helt andektig i bussen. For mange var det den første turen med buss. Ungene koste seg i det fine været. Noen gikk på ski mens andre akte i bakkene. Vi grillet pølser og drakk kakao. Vi fikk besøk av Stig Lifjell. Han kom kjørende med scooter og det var populært.

Tekst og foto: Dalsgrenda Barnehage

Teaterkveld på Dalsgrenda skole

Den 5.mars inviterte elevene ved Dalsgrenda skole til teaterforestilling. De hadde satt opp et originalt stykke om kyr. Vi fikk servert masse fin sang og musikk og alle som var med i stykket hadde ku- eller oksekostymer. Her var det laget kuromper og jur og drakter i mange fantasifulle fasonger, og både skuespillere og kor var sminket etter alle kunstens regler. Det var tydelig at et aktivt "bakkemannskap" hadde vært i sving en stund!

Stykket var morsomt, skuespillerne var flinke og publikum fikk seg mang en god latter. Flott levert!

Koret, som bestod av de yngste elevene, fortjener også ros. Alle sang av full hals, de sang rent og kom inn akkurat der de skulle, ikke minst takket være en eminent dirigent som hadde full styring!

Tekst og fotto: Gunn Berg

Dalselvkorpset 10 år

Skolekorps gjenfødtes, dette var en av overskriftene i Rana blad 4. mars 1999.

Da hadde en del gamle korpsmusikere sett seg lei av at bygda måtte leie inn korps til 17. mai. Anført av Eli Hunnes og Siv Strifeldt fikk en del ivrige damer samlet inn instrumenter og "musikere", slik at det på øvelsene frem mot 17. mai i 1999 var ca 24 unger og ca 10 voksne med.

Målet den gang var at korpset skulle spille "Ja vi elsker" på nasjonaldagen. Det klarte de, og på årets 17. mai marsjerer korpset for tiende gang først i 17. mai toget i Dalsgrenda.

Fremdeles, etter 10 år, må vi vell si at det er de ivrige damene som er drivkreftene i korpset. Med bare en hane i kurven er vell det riktig beskrivelse. Det har i tiårsperioden vært en del utskiftninger på spinnesiden, mens det på herresiden har vært tilnærmet 100% stabilt oppmøte!

Av damene er det bare en, som har holdt ut alle år. Hun har i tillegg til å være en av korpsets mest solide støttespillere, også vært korpsets leder hele perioden. Uten hennes innsats er det nok ikke sikkert at det hadde blitt noe tiårsjubileum. Hun er beskjeden og vil ikke ha navnet i avisa, og det har vi lovet henne, men Eli har gjort en kjempejobb i alle disse år, og medlemmer i korpset kan vell ikke få rost henne nok!

På jubileumskonserter vil vi fremheve årets aspiranter som spilte solonummer, til stor applaus fra en mer enn fulsatt samfunnshussal.

Korpset har siden Roald Klausen og Ragnar Meidel var korpsets første dirigenter, hatt Malcolm og nå Marius Helgå som dirigenter. De har hatt nesten 80 unger innom for noteopplæring, og mange har for første gang lært å spille ett instrument gjennom medlemskapet i korpset. De fleste er desverre med bare en kort stund, og det er en av utfordringene som korpset hele tiden arbeider med. Ungene lærer seg å spille, og når de begynner å bli flinke slutter de. Korpset har i alle år spillt variert korpsmusikk og vært innom de fleste "sjangere". Det har vekslet mellom å være ett nesten rent voksenkorps med åtte til ti voksne, til at de faktisk en liten periode var ett av Ranas største korps med over 25 musikere, godt mikset mellom unger, ungdomer, og voksne. De har ofte hatt ett samarbeide med Selfors hornmusikk og har ved flere anledninger spillt sammen med dem. De har i alle år hatt ett godt samarbeide med Gospelkoret, og etter

at Koret ble startet hatt flere spillinger med dem. Korpset takker her for at de begge var med på jubileumskonserteren.

Korpset har spillt i pauser under fotballkamper på Mohia. De spiller på julegrantenning, bygdadag og har stort sett en konsert i løpet av året.

Som en kuriositet, som bør nevnes, hadde korpset i en liten periode storband, med Malcolm på piano og Tor Moen på trommer.

Korpset ønsker nye medlemmer velkommen til ett godt miljø, med artige øvelser og god kaffe!

Bare historien kan si om ting lykkes eller ikke, og når det gjelder korpset, må vi si at de har nådd målsetningen, som var å spille "Ja vi elsker" på 17. mai 1999. Og det er ingen tvil om at de har greid mye mer enn det. Lykke til videre med de neste 10 år!!

Tekst og foto: Herlof Øverdal

Bygdedag lørdag 13. Juni 2009

Bygdeutvalget arrangerer også i år bygdedag på Dalsgrenda skole og samfunnshus. Bygdedagen 2008 gikk av stabelen den 31. mai, med mange morsomme aktiviteter. Både voksne og barn koste seg i et nydelig vær. Her er noen bilder fra dagen.

Bygdeutvalget har planer om minst like mange spennende aktiviteter i år, og håper naturlig vis på at været skal bli like fint. I år får vi blant annet besøk fra Dalsgrendsonen på Origo.no. Les mer om dette i leserbrevet fra Bjørnar Pettersen.
Tekst: Gunn Berg - Fotto: Herlof Øverdal

Dalsgrendværing er mimrer på nettet!

Ha du noen gang hatt lyst til å sette deg ned sammen med de gode, gamle vennene fra Dalsgrenda, og mimre litt om gamle dager?

Synes du det er tungvint å møtes fordi "alle har det jo så travelt"? Nå kan du sette deg ned i ro og mak hjemme –

med PC'en, og møte kjentfolket – og bildene - der.

Det spesielle med internett som verktøy, er at det er mulig å sitte hjemme i sin egen stue og samtidig kunne skrive og "prate" med andre rundt om i hele verden. I februar startet en liten prøve på om det var

mulig å "treffe" gamle kjente fra Dalsgrenda gjennom nettet, spesielt med tanke på å minnes tilbake til gamle dager. Det begynte med noen få medlemmer – noen bilder og prat om fisketurer i elva, stedsnavn oppover mot Akersvatnet, og det tok ikke mange dager før det var utflyttede Dalsgrendværingene også med i denne gruppa. Nå – i skrivende stund, teller gruppa snart 100 medlemmer, og vi vet med sikkerhet at det kanskje er det mangedobbelt som deltar "bak ryggen" på de som er registrert som medlemmer. Mye tyder på at det er kjempeviktig for mange å kunne finne frem de gamle minnene og dele dem med andre. Vi snakkes om episoder og bilder fra bygda, diskuterer stedsnavn og hva vi kalte de stedene vi gikk som barn. Nesten 300 bilder er lagt inn på nettstedet (se nedenfor), nesten 50 innlegg med både bilder og tekster, og hele 1300 kommentarer – på to måneder! Nesten døgnet rundt sitter det nå folk og legger inn bidrag som alle andre medlemmer kan se på sin egen PC hjemme, og kanskje det artigste av alt er at nettopp noen av de personene man ikke har sett på flere tiår, plutselig dukker opp og deltar som om det

"Damer ved brua" er et av bildene som er lagt ut på dalsgrenda.origo.no

bare var noen dager siden sist man møttes.

Eksempler på bilder som er vist frem: Fra begravelsesfølger, 17. Maitog, massevis av personbilder fra gamle dager, bedehusfolket, klassebilder, anleggsarbeidere, gårdsbilder, bussturer i gamle dager, fra fiske- og skiturer, nye naturbilder, bryllupsfolk, avisutklipp, tømmerfløyting i gamle dager og masse annet.

Alt har tilknytning til Dalsgrenda.

"Dalsgrend-sonen" på nettet kommer antagelig til å vise litt av det vi styrer med på Byggedagen 13. juni. Så møt gjerne opp der hvis du vil vite mer. Har du allerede PC og internett, finner du oss på adressen: **dalsgrenda.origo.no** Om du registrerer deg som medlem, får du tilgang til alt som legges ut der. Samtidig kan du da legge ut egne kommentarer og bilder, om du har lyst. Velkommen!

Samtidig benytter jeg anledningen til å sende en hjertelig takk til alle som har bidratt med alle de fantastiske minnene! Og som vi sier – "vi e bære så vidt bejynt!"

Bjørnar A. Pettersen
(utfløtta – men med heimlængsel)

Reisebrev fra 1905

Av Peder J. Forseng

Vi har tidligere presentert reisebrev fra Rakel Jensen dro til Amerika i 1901. Denne gangen har Oddmund Andersen funnet fram til et reisebrev fra Peder J. Forseng. Han reiste over til Canada i 1905 og skrev flere brev til ungdomslaget Dæmring. Vi har valgt å ta med deler av hans andre brev, der han blandt annet beskriver sin første 17. mai i Canada.

Peder J. Forseng var en av initiativtagerne til å stifte ungdomslaget Dæmring, og den første protokollen til laget starter slik:
Efter anmodning af Peder Forseng mødtes en del ungdom på Stien den 18de September for at overvære oplesning og for at muligens at stifte en ungdomsforening.

Etter endt oplesning diskuteredes det om, hvorvidt en forening burde opprettes eller ikke, og efter en kort diskusjon blev nesten alle enige om, at en sådan vilde være meget heldig.

Følgende 25 lades sig derpå indtegne. Medlemmer:

1. Peder Johannessen Forseng

(Her fortsatte listen med navn på alle som meldte seg inn i laget denne dagen. Red.)

Bildet av Peder Forseng henger i dag på Dalsgrenda skole

Hermod

Nr 7 , juli 1905 , 7. aargang

Fra det fjerne vesten til Ungdomslaget Dæmring

Fra den myldrende og larmende by i det fjerne vestens prærieland, vil jeg sende en hilsen til klippelandet i nord, til de stille dale, hvor naturens fred hviler over folkets virke. Mest sneder jeg en hilsen til alle dem, som i uegennyttigt arbeide i ungdomslaget " Dæmring " vi lvirke hen til det ideelle maal.

Over hav og lande er tiender kommet til mig om, at I allerede i sommer vil bygge Dæmring's eget hus. Meget godt! En ungdomsflokk som bare vil noget, kan

gjøre meget, og huset vil I sikkert kunne reise uden at sprengte eders kræfter.

Det vil langt heller bli en spore til bedre at styrke kræfterne og utvikle evner som ellers maa ligge stille, og derved sygner hen og dør.

Ja god lykke til reisingen af huset, det jeg haaber altid vil kun bli menyttet til, hvad der tjener slegten til ære og gavn; thi da kun vil det naa sin hensigt og være til velsignelse.

Jeg har set lag dannes og lokaler bygges, men aldrig har jeg hørt om eller set noget lag bestaa i lengden, hvis man lod dans og dens sedvanlige følgesvende af anden svir herske inden sine enemærker. (Har kortet ned litt på brevet her - tekst som handlet om lagsarbeid osv. Red.)

Nu har vi nylig festlig holdt 17. mai. Jeg haaber i som sedvanligt havde det hyggeligt da, og haaber ogsaa at faa høre noget derom fra nogen af Dærings medlemmer.

Ja kanske jeg for fortelle lidt om livet har i det fjerne Vesten her i Manitobas hovedstad Winnipeg. I de 3-4 sidste aar har her indvandret til Winnipes baade fra US og Norge endel norske mænd og kvinder, saa her for tiden vil det være ca 400 norske i byen.

Som overalt hvor nordmænd samles, skal man og her feire vort fædrelands frihedsdag.

Men desverre har det norske folk iallefald størsteparten af dem, som er kommet her til Winnipeg saa let for at gjøre alting om til amerikansk, det vil sige gjøre alt om til forretningsaffære, hvor dollaren er alfa og omega. Saaledes er alt muligt og umuligt i dette land kun handelsvare. Intet er saa helligt og dyrebart at ikke dollaren opveier det. Overbevisning, ære, sjæle og hjerter er her, varer som kjøbes og selges, og nordmændene der af naturen er smaaligt anlagt og daarligt oppdragne, saa de snart blændes af fremmed glans lader snart sin sjæl og respekt selge for nogle cents; ja det vi sige størsteparten af de nordmænd som har havnet her.

Det var 17. mai fester har. Ja der var at kjøbe for alle og enhver for en som eier bare 50 cents. En hornblæserbande bestaaende af svensker og kanadiere og kanske en del nordmænd havde der til udsalg i en vældig sal " King Edwards Hall" som altsaa for anledningen tjente som butik. For at faa mest muligt af kjøbere af alle nationaliteter, gik det jo ikke an at kalde det syttendemaifest heller. Nei bevares, det internationale spraag fransk maatte benyttes i forening med det engelske i reklametjenesten og foranstaltningen fik da det herlige navn: " Grande Consort" (grong kongsær). Uttyde hvem som vil og er sprogkyndig dertil.

Nok er det vel reklamen der havde vist sin virkning: Thi der sagdes at være ca 400 af alle verdens mulige slags folk som levede natten mellom den 17. og 18 i herlighed og glæde i King Edwards Hall. Herligheden bestod jo rigtignok i bare horntuting og dans; men dermed har man jo ogsaa naat toppunktet af jordisk fryd og gammen. At

en prest holdt en bra efter sigende 17. maitale ved forretningens aabning kan vel neppe regnes med til disse folks glæde. Jeg var jo ikke saa kjøbelysten at jeg kjøbte mig delaktig i herligheden og fikk saaledes ikke smage det nam nam.

Jeg nævnte en prest. Ja, vi har nemlig ogsaa en sådan en, som nordmændene her har kjøbt på afbetaling hos den norske (synode?) i unitet states. Men det blir nok en morsom historie med den handel, da det lader til at nordmændene ikke klarer terminerne. Han har jo aldrig i sine levedage set Norge, da han baade er født inden US og ligetil det siste har boet der men han taler jo aligevel norksk som en prest. Mellom oss sagt gaar je hver tirsdagskveld til han s frue og kjøber engelsk udtale. Hidtil har jeg bare kjøbt for 3 dollars, men jeg har faaet saa meget at Ai hæv aalmost forgot norvedjen. Naar sommerens farver kommer paa trær synes her at blive overordentligt vakkert i Winnipeg til en by at være. Her er som oftes i de større gader plantet rækker af trær paa begge sider af fortaugene, saa løvhænget danner ligesom tag over dem. Selve gaderne der er store og brede og er som oftest belgt med asfalt og husene i byen er i almindelighed smaa og nette 1 og 2 etages træhuse, men saa findes her jo skyskrabere og andre vældige bygværker både af træ, sten, staa, tegl eller sement og all slags arkitektur kan man se paa bygningerne.

Da byen er saa uhyre vidstrakt i forhold til sin folkemengde, der bare er ca 100.000 saa er færdselen i gaderne ikke saa stor i almindelighed, at man maa være saa svært paapasselig for ikke at blive paakjørt av nogen slags kjøretøier.

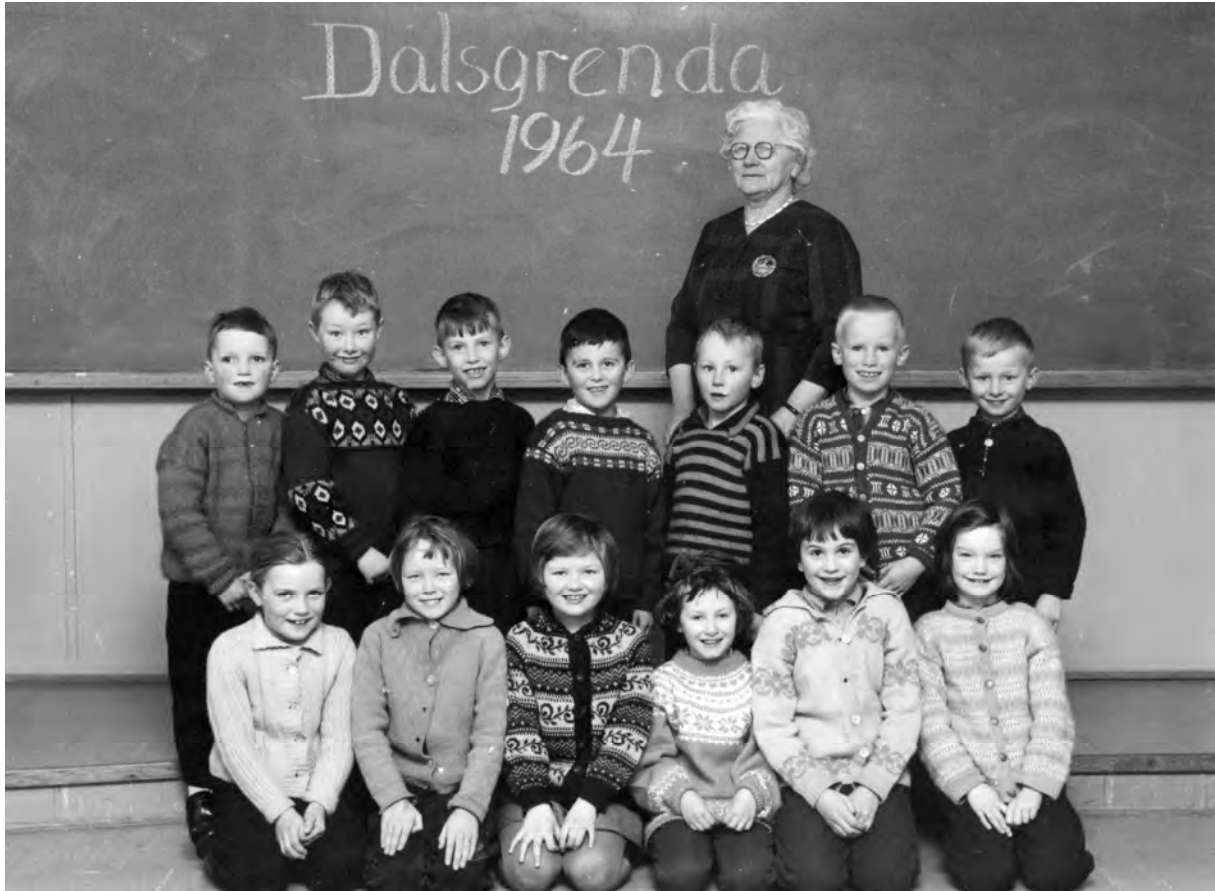
I hovedgaden Main Street hvor den største forretningsvirksomhed drives, der maa man dog passe sig; thi der vrimler det af elektriske sporvogne, hestekjøretøier, cykelkjørere og alle slags automobiler og andre sorter biler som iler og piler henover gaden.

Her er dog intet af den i storbyerne saa almindelige stygge kvælende stenkullstaage. Kun undtagelsesvis bruges kul til brændsel i husene, det er mest ved man brænder og da blir der ikke saa megen røg.

(Fortsettes kanskje i et sener nummer av avisa ☺)

Klassebilder

Denne gangen har vi fått inn to klassebilder. På det første bildet ser vi 2.klassetrinn fra 1964, sammen med lærer Anna Rydsaa. På det andre bildet finner vi de samme elevene noen år senere, i 5. klasse, sammen med elevene i klassetrinnet under.

Sittende fra venstre: Eva Kristensen, Sidsel Storbakk, ukjent, Janny? Hilde Ødegård, Hanne-Mari Ersdal. Bak fra venstre: Ragnar Kildal, Arnt Jensen, (Gunnar?) Jacobsen, Rolf Johansen, Fred Werner Stien, Jan Hugo Lynghei, Ole Jørgen Skaalbones

Gamle avisutklipp

Er Dalsgrenda en forbryterkrets?

(Klippet er en leder, hentet fra Dunderlandsdølen i 1936)

Da det nokså ofte avstedkommer rettssaker fra Dalsgrenda med heimbrentaffærer, kryptskyteri, etc høres ofte uttalt at Dalsgrenda er en forbryterkrets.

Er denne påstand riktig? Aldeles ikke! I Dalsgrenda er alle likeså bra og lovlidige folk som andre steder.

Når det av og til avstedkommer overtredelser av rusdrikk- og fangstloven, må dette sees på bakgrunn av de økonomiske og andre særegne forhold i bygda.

Dalsgrenda er en forholdsvis liten og innsnevret jordbrukskrets hvor der bor ca 350 mennesker. Jordbruket er hovednæringen.

Jorda er opdelt for det meste i små parseller, som samlet neppe gir næring til mer enn 150 mennesker – forutsatt en noenlunde levestandard.

Innover fra bygda mot Umbukta og riksgrensen er det flere store fiskevatn og store fjellvidder hvor der ferdes både tamme og ville dyr samtidig som der i disse ville trakter byr utmerkete skjulesteder for heimbrenning.

Da nu disse mange arbeidsledige søker opover til sine primitive hytter med en altfor knapp matrasjon i sekken, er det fristende for disse folk å forgripe sig på matnyttige vesener – selv om det skjer på kant av loven. En og annen anskaffet noen kilo sukker, som de koker brennevin av til salg, for derved å skaffe sig en smule fortjeneste.

Om vi på ingen måte vil forsvare den slags brudd på gjeldende lov og rett, er det dog en betydelig formildende omstendighet tilstede for disse folk.

Når en bygdekrets blir så overbefolket som Dalsgrenda er, og liten eller ingen fortjeneste er å få tak i utenfra, leder dette mange inn på forbudte veier.

Annonse

Annonsen som jordmor Inger Fjellbakk rykket inn i Dunderlandsdølen syntes vi også fortjente litt spalteplass.

Her står det: Jordmor Inger Fjellbakk praktiserer paa Mo. Telefon og bopøl: Slagter Hansen.

Er Dalsgrenda en forbryterkrets?

Da det nokså ofte avstedkommer rettssaker fra Dalsgrenda med heimbrentaffærer, kryptskyteri, etc høres ofte uttalt at Dalsgrenda er en forbryterkrets.

Er denne påstand riktig? Aldeles ikke! I Dalsgrenda er alle like så bra og lovlidige folk som andre steder.

Når der av og til avstedkommer overtredelser av rusdrikk- og fangstlovene, må dette sees på bakgrunn av de økonomiske og andre særegne forhold i bygda.

Dalsgrenda er en forholdsvis liten og innsnevret jordbrukskrets hvor der bor ca. 350 mennesker. Jordbruket er hovednæringen. Jorda er opdelt for det meste i små parseller, som samlet neppe gir næring til mere enn 150 mennesker – forutsatt en noenlunde levestandard.

Innover fra bygda mot Umbukta og riksgrensen er det flere store fiskevatn og store fjellvidder hvor der ferdes både tamme og ville dyr samtidig som der i disse ville trakter byr utmerkete skjulesteder for heimbrenning.

Da nu disse mange arbeidsledige søker opover til sine primitive hytter med en altfor knapp matrasjon i sekken, er det fristende for disse folk å forgripe sig på matnyttige vesener – selv om det skjer på kant av loven. En og annen har anskaffet noen kilo sukker, som de koker brennevin av til salg, for derved å skaffe sig en smule fortjeneste.

Om vi på ingen måte vil forsvare den slags brudd på gjeldende lov og rett, er det dog en betydelig formildende omstendighet tilstede for disse folk.

Når en bygdekrets blir så overbefolket som Dalsgrenda er, og liten eller ingen fortjeneste er å få tak i utenfra, leder dette mange inn på forbudte veier.

Jordmor
Inger Fjellbakk
praktiserer paa Mo. Telefon og bopøl: Slagter Hansen.

Arkivsøk og kopi: Bjørn Ersdal

Historisk godt økonomisk år for Idrettslaget

På idrettslagets årsmøte kunne styret, ved leder Jim Ronny Nilsen legge frem ett historisk høyt overkudd for inneværende år.

Overskuddet var på nesten hele kr. 105.000.- Grunnen til dette meget gode resultatet var stor innsats på doninger og skrapinnsamling, noe som alene skapte en inntekt på kr.97.000.- Dette er jo kanskje verdt å legge merke til når man dagstøtt leser om idrettslag som sliter med økonomien.

Av utgiftspostene er det påmeldingsavgifter til serie og turneringer som er den største på over kr.25.000.-

Som vanlig de siste årene er det, blant ungene, fotball og cuprenn som har vært hovedaktivitetene.

Med 6 lag i aldersbestemt fotball, og det samme i år er det bra til ei lita bygd Men laget har også en aktiv dametreneringsgruppe, som har godt oppmøte i gymsalen hver mandag. Her møtes damer i alle aldre fra ungjenter til bestemødre. På herresiden er Oldboys-gutta påmeldt i den nystartete Oldboys serien for 7-er lag. (Lærer de aldri!!!)

Laget planlegger også Norway cup tur til høsten, og er på meldt med flere lag.

Laget informerer også om sin nye dataside som de med rette kan være stolte av.

Og for de som savner grasrotandelen, den skal være i orden over 17 mai.

Tekst og foto: Herlof Øverdal

Her bilde av de aller yngste fotball-gutta

Dalsgrenda Nyheter

Redaktør:
Bjørn Ersdal
agermoveien 79
8617 Dalsgrenda

Telefon 75 16 46 87
-post

Dalsgrenda_bu@monet.no

Dalsgrenda Bygdeutvalg avholder årsmøte

Tid: kl 20:00 den 14. mai.
Sted: Skolekjøkkenet
Velkommen!